

جدّی نگیرید!

American Biographical Institute, Inc. مؤسسه‌ای است انتفاعی — به معنی‌ی بسیار دقیق — کلمه. یادآوری می‌کنم که Inc مخفف Incorporation است که یعنی نوعی شرکت تجاری. این مؤسسه از راه بسیار زیرکانه ای پول در می‌آورد. آدمها بی را گیر می‌آورد و به آن‌ها نامه می‌نویسد که "به شما تبریک می‌گوییم. مؤسسه‌ی ما شما را به عنوان یکی از بزرگ‌ترین مغزها‌ی قرن" بیست و یکم انتخاب کرده است. این به خاطر دست آورده‌ای مهم شما است. ما کتاب‌ی با نام «مغزها‌ی بزرگ قرن ۲۱» چاپ می‌کنیم، و با کمال خوش حالی می‌خواهیم زندگی نامه‌ی شما را هم در این کتاب بیاوریم. فرصت را از دست ندهید. تا پیش از فلان تاریخ فرم‌ها‌ی پیوست را پر کنید و برای ما بفرستید."

اما فرم‌ها. یکی از این فرم‌ها جای خالی‌ی تعدادی اسم است که شما می‌توانید پر کنید. با این کار شما این عده را هم به عنوان مغزها‌ی بزرگ قرن بیست و یکم نام‌زد می‌کنید تا این مؤسسه آن‌ها را هم کشف کند. فرم دوم مربوط به خود شما است، و در واقع زندگی نامه‌ی علمی‌ی شما است که خود تان می‌نویسید: تاریخ تولد، مدارکی که گرفته‌اید، کارها‌ی مهمی که کرده‌اید، جایزه‌ها بی‌ی که گرفته‌اید، و چیزهایی که خوب است در زندگی نامه‌ی یک مغز بزرگ بباید — مثلاً این که فلسفه‌ی شخصی‌ی شما برای شما برای موقوفیت چیست.

فرم را امضا می‌کنید و می‌فرستید برای آن مؤسسه. مؤسسه آن را حروف‌چینی می‌کند، و برای شما می‌فرستد تا اشتباه‌ها‌ی احتمالی را تصحیح کنید. قرار است بعداً چاپ بشود. چاپ هم خواهد شد، و چه بهتر که شما یک جلد از این کتاب نفیس را به قیمت ناقابل ۴۰۰ دلار پیش خرید کنید. اما این هنوز تمام ماجرا نیست. شما می‌توانید یک مدال نقره‌ای به قطر ۵ cm را که مزین به نام مبارک شما است سفارش بدهید — مدالی که برای هیچ کس در حال و آینده شکی باقی نمی‌گذارد که شما یکی از برجسته‌ترین مغزها‌ی قرن بیست و یکم بوده‌اید — به قیمت ناقابل ۶۰۰ دلار! و یک گواهی نامه‌ی بسیار خوش‌چاپ (تقریباً در قطع A4) که روی آن نوشته شده «ABI آفا یا خانم X را به عنوان یکی از برجسته‌ترین مغزها‌ی قرن بیست و یکم انتخاب کرده. ایشان دست آورده‌ای مهمنه در زمینه‌ی T دارد.» و واضح است که T را قبل‌اً خود تان در فرم نوشته‌اید! هزینه‌ی این هم ۳۰۰ دلار است. مجموع این پول‌ها می‌شود ۱۳۰۰ دلار، که اگر هر سه را بخواهید ۲۰۰ دلار تخفیف دارد. یقین بدانید این کتاب، روی کاغذ اعلی و با چاپی نفیس منتشر خواهد شد. در این کتاب،

اگر تقریباً 1000 صفحه باشد، دست کم نام 2000 نفر خواهد آمد. اگر هر نفر 1000 دلار داده باشد، می شود $10^6 \times 2$ دلار. این که چه کسری از این عدد سود خالص است چندان به ما مربوط نیست. آن چه ما باید از آن واهمه داشته باشیم این است که مباداً چند وقت دیگر متنی شبیه به متن زیر در مطبوعات ما چاپ شود.

آقا (یا خانم) X از طرف مؤسسه‌ی معتبر زنده‌گی‌نامه‌نویسی‌ی آمریکا، به عنوان یکی از بر جسته‌ترین مغزها‌ی قرن بیست و یکم انتخاب شد. X که تحقیقات وسیعی در زمینه‌ی شکاف‌اتم و نسبت محیط به ضلع مریع دارد به خبرنگار ما گفت که متاسفانه بعضی از مقامات وزارت علوم، علی‌رغم این که تحقیقات او از سوی معتبرترین مراکز علمی‌ی جهان تأیید شده است، مانع تدریس نظریه‌ی او در دانشگاه‌ها می‌شوند، آن‌هم تنها با این بهانه که X مدرک دانش‌گاهی ندارد. Y، مسئول روابط عمومی‌ی سازمان Z که X در آن مشغول به کار است، به خبرنگار ما گفت که شخصاً تلفنی از پروفسور هاوکینگ پرسیده، و ایشان درستی‌ی کشف X را با حرکت سرتایید کرده است. X در پاسخ به این سوال که مهم‌ترین دست آورد او چیست به خبرنگار ما گفت: من ثابت کرده‌ام که 2×2 نمی‌شود 4، بل که 3.9 است. این تمام بنیاد فیزیک و ریاضی را دگرگون می‌کند. وی اضافه کرد: در صورتی که بودجه‌ی کافی (در حدود 100,000 دلار) در اختیار داشته باشد، می‌تواند تمامی‌ی برق ایران را تا صد سال تأمین کند. اما کارتل‌ها نفتی که از این موضوع واهمه دارند، با سعی بر دیوانه جلوه دادن من مانع از این کار می‌شوند. مسئولین وزارت علوم و دانشگاه‌ها نه تنها حمایتی از من نکرده‌اند، بل که من مجبور شده‌ام هزینه‌ی شناساندن خودم به جهان را که حدود 1000 دلار بوده است از جیب خود ام پردازم، آن‌هم تنها به این دلیل که این کتاب به زعم آقایان در فهرست ISI نیست. سوالی که من دارم این است که آیا نمی‌شود این 1000 دلار را، که اسناد مثبتتی‌ی آن‌هم موجود است، از بودجه‌ی وزارت علوم داد؟ آیا ثبت کردن نام یک ایرانی در فهرست بر جسته‌ترین مغزها‌ی قرن بیست و یکم به اندازه‌ی یک طرح پژوهشی هم ارزش ندارد؟ چرا فقط شعار حمایت از پژوهش می‌دهید و در عمل این قدر سنگ‌اندازی می‌کنید؟

اگر چنین چیزی در مطبوعات دیدید، جدی نگیرید.

احمد شریعتی